

VADEHAVS

Pastoratet

Kirke- og Sogneblad

VESTER VEDSTED – HVIDING – MANDØ – REJSBY – ROAGER – SPANDET

Vadehavspastoratet II / Forår 2024



Indhold

Men murene vil
stadig være skæve

s. 2

Gudstjenester
Det sker i sognene

s. 4

s. 6-7

Men murene vil stadig være skæve

En samtale om renoveringen af Rejsby Kirke mellem Kirsten Kamstrup (K), formand for Rejsby menighedsråd, Nete Revsbech (N), Rejsby menighedsråd og sognepræst Ruth Huitfeldt Svendsen (R).

R: Hvor lang tid har I i grunden talt om indvendig renovering af Rejsby Kirke?

K: Jeg tror vi startede i 2018.

N: Og inden da var der jo en tid, hvor vi talte om, at der trængte i den grad til at blive kalket.

K: Ja, der var store afskalninger inde i kirken.

N: Nationalmuseet kom jo forholdsvis hurtigt med ind over.

N: Det var i 2017.

K: Kirsten Trampedach har været her i 2019, hun er konservator og kom med henblik på besigtigelse inden indvendig kalkning. Der blev lavet en foreløbig projektbeskrivelse i -18 af arkitekt Anker Ravn Knudsen fra Rødning, men den handlede kun om kalkning af kirken; senere har han så udfærdiget en beskrivelse af hele kirkens renovering.

R: Hvornår er den renoveret sidst?

K: Det er den i 1961 – 1962.

K: Udvendigt tager den sig flot ud!

N: Men vi har også lavet meget, nu har vi siddet her i mange år efterhånden, der har været projekter kontinuerligt.

K: Hele tiden, ja.

R: Hvor mange år har I siddet i menighedsråd?

N: Det er år 18 jeg sidder.

K: Jeg har siddet i 6 år.

K: Ved den forrige renovering i 1961-62 blev korets loft udsmykket af kunstneren Mogens Jørgensen.

N: En enke efter en velstående amerikaner - de udvandrede begge fra Rejsby - bestod det med støtte fra Statens Kunstfond som et minde om sin mand, der ligger begravet udenfor.

R: Det, der skal gøres derinde, hvad er det?

K: Ja, projektet er jo blevet større end vi regnede med, dengang vi startede, da var det kun indvendig kalkning vi talte om. Men i 2022 kom Nationalmuseet endnu engang ind over for at vurdere inventarets bevaringstilstand og evt. behov for istandsættelse.

Vi fik besøg af Karin Vestergaard, kirkekon-sulent, hun gennemgik simpelthen alt ned til mindste detalje, og hvad der skal ske.

R: Hvad skal der ske f.eks. med bænkerne?

K: De skal blive stående, alle lågerne og bænkegavlne skal tages af.

N: Mange af dem skal gøres i stand, nogle er revnede, det er jo noget der kommer på grund af temperaturforskellene i rummet, og der er også nogle, der har skrammer hist og her.

K: Orglet skal indpakkes, det kommer Mar-kussen & Søn og ordner.

Der tages hånd om alt inventar. Noget bliver i kirken og bliver ordnet, andet kommer til konservator og bliver udbedret der.

N: Alt det inventar, der ikke kan flyttes, bliver indpakket, det gælder f.eks. alterbordet, prædikestolen og døbefonten.

K: Krucifikset og figurerne nedtages. Maria-figuren skal ned og flyttes fra kirkens kor til skibet, når den har været ved konservator.





Den er i utrolig dårlig stand på grund af lyset og varmpåvirkning fra radiator.

R: Det kommer til at tage sin tid når det er så gennemgribende?

K: Ja, der går et halvt år i hvert fald

R: Gulvet?

N: Gulvet skal der ikke gøres så meget ved, ud over at trægulvet under bænken skal behandles.

N: Der er også noget man undrer sig over ved sådan et omfattende arbejde: at bænkegavlne og lågerne "kun" skal pletmales, så at sige. Man synes jo det var nemmere at male det hele, at det blev mere jævnt.

K: Men de mente ikke det var nødvendigt, selvom man synes det kan være svært fuldstændigt at finde farven.

K: En af de ting, der overrasker mig, er at man regner med væggene skal have seks lag kalk!

N: Det er jo noget med, at det skal have kalk og kalkvand flere gange efter hinanden.

K: Der blev lavet nogle prøvekalkninger, der så ganske forfærdelige ud.

N: De var gule og meget grimme!

R: Det er helt anderledes end hvis man skulle male hjemme i sit køkken?

N: Ja, kan du huske dengang, i første omgang, oppe i kirken hvor du sagde, ja jeg tror simpelthen du var parat til at gå i Silvan eller noget og købe en spand kalk og gå igang.

K: Ja, det trænger meget hårdt i våbenhuset

-

N: - og også inde i skibet; det smuldrer ned på bænken og drysser ned på sæderne, det er lidt træls at se på.

K: Men modsat kan jeg også godt lide, at man kan se, at det er et kirkerum der bliver brugt.

N: Jo, men murene vil jo stadig være skæve!

K: Nemlig!

N: Noget af det jeg er spændt på er også, hvordan det går med kalkmalerierne, hvordan de får afgrænset dem, og om de finder flere.

K: I 1961 fandt man nogle ved korbuen, dengang valgte man bare at kalke dem over. I det nuværende projekt står det skrevet, at hvis man finder noget, skal man omgående kontakte Nationalmuseet.

Det skal nok blive fint. Alt er planlagt ned til mindste detalje, men der er jo også mulighed for at der dukker overraskelser op.

R: Kan man undvære en kirke i måske mere end et halvt år?

K: Selvfølgelig kan vi det, når vi er i et pastorat, hvor vi har seks kirker. Men der er da situationer hvor det er svært, f.eks. bisættelser og begravelser, hvor folk herfra skal til en anden kirke.

N: Og måske kan vi holde liv i vores kirkeliv med vores torsdagstræf, og det vil være rigtig rart med en udendørs gudstjeneste eller to. Man kunne også forestille sig en kirkegårdsvandring eller noget, måske kunne man også bruge vores klubhus til en sangaften

K: Ja, det vil være rigtig fint.

N: Det bliver en festlig dag, når vi kan indvie vores kirke igen!

K: Ja, det bliver det!

K: At kalkningen og renoveringen nu kan sættes i gang, er i høj grad takket være en flot projektbeskrivelse ved Anker Ravn Knudsen, stor hjælp og velvilje fra Tønder Provsti samt fonde.

Gudstjenester marts – maj 2024

Dato	Dag	Hviding	V. Vedsted
03.03	3. s. i fasten	11.00 Gudstjeneste (m. konfirmander)	
10.03	Midfaste		11.00
17.03	Mariæ bebudelse	09.30 (RS)	
24.03	Palmesøndag		11.00
28.03	Skærtorsdag		
29.03	Langfredag	19.00 FÆLLES for hele pastoratet (musikandagt) (RS)	
31.03	Påskedag		10.30
01.04	2. påskedag	09.30 TankeGang (Afgang fra Hviding til gudstjeneste i Rejsby 10.30)	10.30 Børnegudstjeneste (FÆLLES for hele pastoratet)
07.04	1. s. e. påske		10.30 Konfirmation
14.04	2. s. e. påske	10.30 Konfirmation	
20.04			
21.04	3. s. e. påske		
27.04			
28.04	4. s. e. påske		09.00 (RS)
05.05	5. s. e. påske	09.00	10.30
09.05	Kr. himmelfart		12.00 Pilgrimsandagt (+ let traktement)
12.05	6. s. e. påske	10.30	09.00
19.05	Pinsedag	8.00 (TS) (morgenandagt + kaffe og brød)	
20.05	2. pinsedag		10.30 (TS)
26.05	Trinitatis	10.30 (TS)	

Mandø	Rejsby	Roager	Spandet
			11.00 Gudstjeneste (m. konfirmander)
9.30	09.30	11.00	
			11.00
	9.30 (MB)		
10.30			17.00
		10.30	
	10.30 (+ kirkekaffe)		
	10.30 (m. guldkonfirmation)		09.00
		09.00 (MB)	
	10.30 Konfirmation (v. Camilla Eilskov Friis)		
09.30 Konfirmation	17.00 Andagt Inden Lukketid (+ kirkekaffe)	10.30 Konfirmation	
			10.30 Konfirmation
		10.30	
			10.30
09.00 Pilgrimsvandring fra Mandø Kirke til Vester Vedsted kirke. (Afgang m. bus fra VV 8.30)			
		10.30 (m. guldkonfirmation)	
16.00 (MT)			10.30
		09.00	

Det sker i sognene

Mindesten for Reformationen – Kom med til en hyggelig stund på forårets første søndag

Ved afslutningen på arbejdet med Martin Luther og Reformationsjubilæet plantede pastoratets daværende konfirmander et paradisæbletræ på Hviding Kirkegård. Det var sognepræsterne i Therese Solten og Michael Nielsen der dengang stod for "Plant et træ".

Det siges at Martin Luther engang blev spurgt, hvad han ville gøre, hvis jorden gik under i morgen - "Så vil jeg plante et træ i dag", sagde han. Nu rejser vi en mindesten ved æbletræet for 500 året for Reformationen.

Mindestenen afsløres i forbindelse med gudstjenesten i **Hviding Kirke søndag d. 3. marts kl. 11.00**. Ved denne gudstjeneste medvirker også dette års konfirmandhold fra distrikt Vest.

Ved afsløringen af mindestenen byder Vester Vedsted-Hviding menighedsråd på en kop kaffe og en bolle med æblemarmelade fra Reformations-æbletræet. Vadehavskoret kommer også forbi og bidrager til den gode stemning.

Vester Vedsted torsdag d. 7. marts 2024 kl. 19.00 i sognegården

'Gravminder – Hvordan skal din grav se ud?' Vi får besøg af Charlotte Lindhardt, historiker og kender af kirkegårdskultur. Charlotte vil tage os med på en billedrig rejse igennem udviklingen i vores ønsker til vort sidste hvilested. Vi begynder således med et historisk perspektiv og runder af med at skue mod fremtidens gravminder, der bl.a. afspejler, hvorledes vi også bliver påvirkede af andre religioner og kulturer. Til sidst er der tid til refleksion over graven og kirkegården som sidste hvilested; Er vi flere, der kommer til at ønske, at bliver spredt over havet, eller kommer vi f.eks. til at se endnu flere 'naturlige' skovgravpladser.

Rejsby Torsdagstræf 14. marts kl. 10.00

Korshærspræst Marianne Zeuthen fortæller om sit arbejde.

Spandet Skærtorsdag 28. marts kl. 17.00

Aftengudstjeneste og påskemiddag Efter aftengudstjenesten i Spandet hvor vi hører om Jesu sidste måltid med sine disciple, spiser vi et påskemåltid sammen. Ønsker man at deltage i spisningen, er der tilmelding hertil hos Heidi Kjær (gerne på sms) på tlf. 6168 5320

Hviding Kirke Mandag den 1. april 2. påskedag kl. 9.30 TankeGang

Også i år kan man sammen med andre gå til en fælles gudstjeneste 2. påskedag.

En mini-pilgrimsvandring?

Vi begynder med en salme ved kirkedøren i Hviding kl. 9.30 og lader efterfølgende salmens ord og toner, dens lovsang og tak fylde og føre os på vejen. Vi stemmer på den måde sindet til at gå ind i kirkerummet i Rejsby og deltage i gudstjenesten kl. 10.30 med dens ord, musik og nadver.

Man er selvsagt også velkommen til gudstjeneste uden denne forberedelse.

Rejsby Kirke Mandag den 1. april 2. påskedag kl. 11.00

Påsegudstjeneste med efterfølgende kirkekaffe, for børnene er der æggejagt på kirkegården.

Se også Hviding: TankeGang, vandring med afgang kl. 9.30

Rejsby Torsdagstræf 2. maj kl. 10.00

Allan Kosegarten:

Om det at være vægter og lirekassemand.

9. maj Kristi Himmelfart Pilgrimsvandring over Vadehavet

Pilgrimsvandring er en måde at møde Gud i det indre under helt åbne ydre rammer – under Guds himmel. Pilgrimsvandringen kan også betragtes som en indre vandring i den ydre vandrings form, hvor vi tømmer hovedet og lader Gud tale til os igennem stilheden.

Pilgrimsvandringen vil foregå i stilhed men med meditative ord med på vejen. Der vil være enkelte ophold undervejs, hvor stilheden brydes. Vandringen vil være ca. 12 km. Alle bør medbringe vand og evt. snacks til vandringen. Efter den afsluttende andagt i Vester Vedsted Kirke byder Vadehavspastoratet på en let frokost i kirken. Man er også velkommen til blot at deltage i gudstjenesten i Vester Vedsted.

Program:

Kl. 08.30-09.00 Mandøbussen kører fra Vester Vedsted sognegård til Mandø Kirke

Kl. 09.00-09.15 Udsendelses-andagt fra Mandø Kirke

Kl. 09.15-12.00 Vandring (12 km.)

Kl. 12.00-12.45 Pilgrimsandagt i Vester Vedsted Kirke. (efterfulgt af let frokost)

(tilmelding til hhv. bussen til Mandø og/eller let frokost i Vester Vedsted sker på mail: maeb@km.dk).

Vadehavspastoratets konfirmander 2024

Telegrammer og hilsener kan på dagen for konfirmationen afleveres fra kl. 9.00 i våbenhuset, i Vester Vedsted dog i sognegården

Vester Vedsted Kirke søndag d. 7. april kl.10.30

Magnus Munk Benfeldt Enevoldsen
Nikoline Schütt Mattesen
Clara C. Ahler Straadt
Johanne Evald
Frederikke Lilly Boiskov Vestergaard
Frederik Ellegaard Gundersen
Anders Hans Nissen
Malthe Christian Svendsen Aaskov
Anna-Sofie Kruse Andreasen
Thea Terkelsen
Mads Lauridsen
Markus Lindholm Olesen

Hviding Kirke søndag d. 14. april kl.10.30

Peter Christian Fyhn Beier
Ditlev Fris Andersen
Clara Puggaard Klindt
Lucas Bjerregaard Sigvartsen
Luna Mauritzen Andreasen
Sebastian Nielsen

Rejsby Kirke lørdag d. 20. april kl. 10.30

Mads Hjortshøj Rasmussen
Oscar Bladt Thygesen
Josefine Jessen Andresen

Mandø Kirke søndag d. 21. april kl.9.30

Carla Kirstine Hjorth Eskelund

Roager Kirke søndag d. 21. april kl. 10.30

Andreas Gubi Aarestrup Bonde
Sander Schmidt Clausen
Malene Vejrup Petersen
Mathilde Henrietta Friis Petersen
Malene Baun Sandberg
Valentina Vinelli

Spandet Kirke lørdag d. 27. april kl. 10.30

Lauritz Julius Schneider
Jeppe Hedemann Schøler
Liva Bech Jacewicz
Malou Leisted
Sarah Møller Kaul-Petersen
Mikkeline Carlsen Stenger

Konfirmandtilmelding 2025

Der er åben for tilmelding til konfirmation 2025 via Vadehavspastoratets hjemmeside www.vadehavspastoratet.dk fra d. 1. maj til d. 15. august 2024.

En beskudt vejrhane landede i arkivet!

Spandet sognearkiv fik sidst på året 2023 en aflevering fra Fyn, personen afleverede flere kasser med arkivalier, men også ting. Det var hendes oldefars sidste ønske, at disse kasser skulle afleveres på Spandet Sognearkiv.

I en papkasse var der en vejrhane af metal med flere skudhuller i.?

Det satte tanker igang og menighedsrådet blev spurgt og da tårnet på Spandet Kirke skulle renoveres i 2007, (der var råd i tømmeret), blev det hele taget ned og tømmer, blyplader og vejrhane blev lagt på kirkegården, med presenning over.

Skudhullerne i hane, havde tyske soldater skudt under krigen 1940-45, de ældre i sognet kunne huske, at soldaterne havde skudt til måls efter Hane.

Om vejrhane kunne repareres var der ikke taget stilling til endnu, men en dag opdager de at hane er væk, sporløs.

Men der bliver lavet en ny vejrhane, som sidder på det renoverede tårn, den skinner flot og viser vindretningen.

Den gamle hane får sit otium på loftet over kirkerummet, sammen med andre antikvariske ting fra kirken.

Maja Olesen og Dinne Christiansen.

Kontakt

Vadehavspastoratets præster:

Marianne Elneff Bertelsen (kbf.),
Vester Vedsted, Hviding og Mandø
Sdr. Kirkevej 20, Vester Vedsted
Tlf. 75 44 50 25 maeb@km.dk
Tlf. 30 58 42 76 (mandag er fridag)

Therese Solten, Spandet, Roager og Rejsby
Tlf. 23 29 70 20 tebs@km.dk
(mandag er fridag)

Ruth Huitfeldt Svendsen
Tlf. 5268 9500 ruhs@km.dk
Vikar marts-april (mandag er fridag)

Organister:

Niels Christian Nielsen
tlf. 25 79 00 92

Lis J. Andersen
tlf. 20 35 67 78

Gravere:

Vester Vedsted (v. Ribe Kirkegårde)
Hanne Gerken tlf. 75 42 01 60

Hviding
Hanne Gerken tlf. 75 42 01 60

Mandø
Preben B Jørgensen tlf. 42 75 13 47

Rejsby (v. Ribe Kirkegårde)
Hanne Gerken tlf. 75 42 01 60

Roager
Keld Andersen tlf. 24 29 06 71

Spandet
Kontakt graver Keld Andersen, Roager

Kirkebil

Vester Vedsted og Hviding:

Esbjerg Taxi tlf. 75 14 45 00.
Opgiv kontonummer: 3790 samt
opsamlingssted og destination.

Roager - Spandet - Rejsby:

Clausen Busser / Taxa, Frifelt, 74 75 72 15

www.vadehavspastoratet.dk